

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem v právní věci

žalobce: **R. K.**

státní příslušnost Afghánská islámská republika

zastoupený advokátem Mgr. Ladislavem Bártou

sídlem Purkyňova 787/6, 702 00 Ostrava

proti

žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje,
odbor cizinecké policie**

sídlem Milíčova 1231/20, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 7. 2019, č. j. KRPT-161826-28/ČJ-2019-070022, ve věci zajištění

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce **Mgr. Ladislavu Bártovi**, advokátovi se sídlem v Ostravě, Purkyňova 787/6, se přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 6 800 Kč, které mu budou vyplaceny z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Česká republika **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce podal dne 12. 7. 2019 u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) žalobu proti rozhodnutí žalované označenému v záhlaví tohoto rozsudku. Napadeným rozhodnutím žalovaná rozhodla o zajištění žalobce podle § 129 odst. 1 zákona číslo 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a to za účelem jeho předání do Bulharska podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) číslo 604/2013, ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „dublinké nařízení“).
2. Protože žaloba neobsahovala žádný žalobní bod, vyzval krajský soud usnesením ze dne 19. 7. 2019, č. j. 20 A 24/2019 – 18, žalobce podle § 37 odst. 5 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), k odstranění vad žaloby, a to mimo jiné k jejímu doplnění o žalobní body, ze kterých by bylo patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. K odstranění vad žaloby poskytl krajský soud žalobci lhůtu 5 dnů od doručení usnesení a poučil jej, že pokud vady žaloby neodstraní, bude odmítnuta. Současně krajský soud ve stejném usnesení ustanovil žalobci podle § 35 odst. 10 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zástupce z řad advokátů. Usnesení bylo doručeno žalobci dne 25. 7. 2019 a ustanovenému zástupci dne 23. 7. 2019.
3. Žalobce doplnil žalobu prostřednictvím ustanoveného zástupce až dne 15. 8. 2019. V rámci žalobních bodů namítl, že žalovaná nesprávně vyhodnotila nepřípustnost účelu zajištění, tedy jeho předání do Bulharska. Podle žalobce je totiž jeho předání do Bulharska za účelem pokračování v řízení o mezinárodní ochraně v této zemi nepřípustné, neboť Bulharsko není schopné zabezpečit řádný průběh azylového řízení a v bulharském azylovém řízení jsou dány systematické nedostatky, které činí jeho vydání do Bulharska nepřípustné. Žalobce v této souvislosti poukázal na článek 3 bod 2 dublinkého nařízení, který v takovém případě ukládá členským státům povinnost zjišťovat jiný příslušný členský stát. Podle žalobce je zásadním a trvalým nedostatkem bulharského azylového řízení nezabezpečení potřebných tlumočnicků, dále nedostatečné zabezpečení právní pomoci

žadatelům o mezinárodní ochranu v průběhu azylových řízení s tím, že na eventuální právní pomoc financovanou státem mají žadatelé o mezinárodní ochranu nárok až po podání žaloby proti negativnímu rozhodnutí rozhodující autority (při jejímž podání musí žadatelé spoléhat prozatím pouze na neziskové organizace angažující se v azylové problematice). Zvláště závažná situace panuje podle žalobce v přístupu k žadatelům o mezinárodní ochranu z Afghánistánu, u kterých procento „úspěšných“ žadatelů o jakýkoliv druh ochrany pokleslo v roce 2016 z 2,5 % na pouhé 1,5 %, přičemž většině těchto „úspěšných“ žadatelů byla nějaká forma ochrany udělena až na základě soudních rozhodnutí zrušujících původní rozhodnutí správního orgánu. Od zhoršení situace v bulharských azylových centrech souvisejících s nárůstem žadatelů především od roku 2016, došlo k zásadnímu zhoršení materiální situace ubytovaných žadatelů, neboť žadatelé o mezinárodní ochranu již od 1. 2. 2015 kromě ubytování, stravy a základní lékařské péče nedisponují žádnou finanční podporou. Situace ve většině národních přijímacích center kromě Vrazhdebny zůstává velmi špatná a pod úrovní minimálních akceptovatelných standardů, nedostatečné jsou dokonce dodávky vody a základní údržba sanitačního zařízení. Žadatelům jsou poskytována pouze dvě jídla denně a základní hygienické balíčky. Zásadním problémem je tedy zaopatření základních léků či prostředků péče o děti. Žalobce dále dodal, že situace v bulharských „otevřených“ přijímacích střediscích vygradovala s ohledem na nepřijatelné sociální podmínky žadatelů o mezinárodní ochranu a přeplněnost středisek na konci srpna 2016 hromadnými násilnostmi mezi afghánskými a iráckými žadateli o mezinárodní ochranu v největším přijímacím středisku Harmanli, což vedlo k otevření prvního přijímacího střediska detenčního typu. Po mnoha urgencích vůči bulharské vládě vyzývajících k uzavření střediska Harmanli s ohledem na údajná rizika tohoto zařízení pro veřejné zdraví, bylo 23. 11. 2016 středisko Harmanli bez předchozího varování nebo upozornění uvaleno do policejní karantény a zcela zablokováno. Následné nepokoje byly řešeny využitím excesivního násilí ze strany bulharských bezpečnostních složek, zajištěním přibližně 400 afghánských žadatelů o mezinárodní ochranu a jejich umístěním do dalšího přijímacího střediska detenčního typu.

4. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby s tím, že důvody zajištění nadále trvají.
5. Dříve než krajský soud přistoupil k věcnému projednání žaloby, zvažoval, zda není namístě žalobu odmítnout, protože žalobce doplnil žalobu do projednatelného znění až po uplynutí lhůty, která mu za tím účelem byla krajským soudem poskytnuta. Krajský soud nakonec dospěl k závěru, že není důvod žalobu odmítnout. Žalobce totiž přes překročení poskytnuté soudcovské lhůty doplnil žalobu v době, kdy ještě neuplynula zákonná lhůta pro její podání stanovená v § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců (i s přihlédnutím ke stavení jejího běhu podle § 35 odst. 10 s. ř. s.), tedy ve lhůtě, kdy podle § 71 odst. 2 věty poslední s. ř. s. ještě mohl rozšiřovat žalobní body. Pokud by za této situace krajský soud odmítl žalobu „pouze“ pro nedodržení soudcovské lhůty k odstranění vad žaloby, mohlo by tím dojít k odepření přístupu žalobci k soudu. Ostatně krajský soud sledoval poskytnutím relativně krátké lhůty k odstranění vad žaloby především snahu o vyřízení věci v co nejkratší lhůtě, a to pokud možno ještě v době, kdy bude zajištění podle napadeného rozhodnutí trvat, o což se žalobce pozdějším odstraněním vad žaloby připravil.
6. Ze správního spisu (jehož kopie byla žalovanou předložena krajskému soudu) krajský soud zjistil, že žalobce byl zadržen policejní hlídkou v obci Návsí dne 7. 7. 2019, kdy byl

nalezen s dalšími osobami v odstaveném nákladním vozidle v areálu čerpací stanice. Žalobce u sebe neměl žádný cestovní doklad, vízum ani povolení k pobytu. Žalobce při podání vysvětlení mimo jiné uvedl, že odcestoval z Afghánistánu cca před 2,5 roky, protože v Afghánistánu probíhá válka. Cestoval přes Írán, Turecko, Řecko (v uvedených zemích pobýval různou dobu) až do Bulharska. V Bulharsku byl zadržen policií, odvezen do tábora, byly mu odebrány otisky prstů a sepsány „nějaké papíry“, to vše bez tlumočníka, takže ani neví, co s ním sepsali. Protože nechtěl zůstat v Bulharsku, tak vyhledal převaděče, který mu spolu s dalšími cizinci umožnil cestu v chladícím boxu nákladního vozu, ve kterém cestovali asi 3 dny až do České republiky. Chtěl jet až do Francie. Žalovaná rozhodla následující den (8. 7. 2019) o zajištění žalobce podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Podle odůvodnění napadeného rozhodnutí vyšla žalovaná především ze zjištění, že žalobce je žadatelem o mezinárodní ochranu v Bulharsku a tato země je podle žalované zemí příslušnou k posouzení jeho žádosti. Žalovaná se dále zabývala možnými překážkami předání žalobce do Bulharska se závěrem, že žalobce nemá na území České republiky žádné trvale žijící příbuzné, v České republice byl pouze krátkou chvíli a podle svého vyjádření zde ani neměl zájem se trvale usadit. Žalovaná dále konstatovala, že neshledává ani překážku na straně Bulharska, když na úrovni Evropské unie (jednotlivých orgánů nebo Soudního dvora Evropské unie) nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí nebo stanovisko, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Bulharsku. Státní moc v Bulharsku dodržuje lidská práva a umožňuje činnost nezávislým právníkům osobám dohlížejícím na tato práva. Bulharsko je rovněž považováno za bezpečnou zemi původu.

7. Krajský soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání podle § 172 odst. 5 věty druhé zákona o pobytu cizinců, protože žalobce s tímto postupem souhlasil a krajský soud dospěl k závěru, že není potřeba provádět dokazování v rozsahu, který by vyžadoval nařízení ústního jednání a nebyly zde ani jiné důvody, pro které by od ústního jednání bylo možné očekávat větší objasnění věci.
8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba důvodná není.
9. Podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že *„nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.“*
10. Podle článku 3 odst. 2 dublinského nařízení není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.

11. Po skutkové stránce není především sporné, že žalobce je občanem Afghánistánu, přicestoval do České republiky v prostorách nákladního vozu bez cestovního dokladu, víza, či jiného oprávnění k pobytu na našem území a že již předtím v Bulharsku požádal o mezinárodní ochranu. Bulharsko tak bylo žalovanou určeno jako stát příslušný k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu.
12. Žalobce v jediném žalobním bodě namítl, že se žalovaná při zajištění žalobce dostatečně nezabývala otázkou systémových nedostatků bulharského azylového řízení ve smyslu článku 3 odst. 2 dublinského nařízení. Mírou posuzování azylového řízení jiného členského státu v řízení o zajištění podle zákona o pobytu cizinců se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 3. 2017, č. j. 4 Azs 31/2017 - 54 (veškerá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na která je v tomto rozsudku odkazováno, jsou dostupná na stránkách www.nssoud.cz), v němž uvedl: *„V této souvislosti považuje Nejvyšší správní soud za nezbytné připomenout povahu samotného řízení o zajištění, které je z časového hlediska velmi krátké, neboť žalovaná o případném zajištění cizince musí rozhodnout do 48 hodin od prvotního omezení na svobodě. V takové situaci nepochybně nelze po žalované spravedlivě žádat, aby otázku existence systémových nedostatků vyřešila zevrubně a detailně. Podle Nejvyššího správního soudu je žalovaná povinná zhodnotit zejména skutečnosti, které jsou jí známy z úřední činnosti či vyplývající z rozhodovací praxe soudů, skutečnosti obecně známy a případné okolnosti konkrétně zmíněné zajišťovaným cizincem. Z těchto hledisek je nezbytné vždy učinit úvahu, zda není předání do konkrétního členského státu vzhledem ke stavu jeho azylového systému a priori vyloučené. (...) Nejvyšší správní soud doplňuje, že teprve v následném řízení o předání se zevrubně ověří, zda je předání cizince do jiného členského státu skutečně realizovatelné.“* Deklarace systémových nedostatků ve vztahu k určitému členskému státu Evropské unie tak může připadat v úvahu pouze tam, kde je z okolností známých zjišťujícímu orgánu jednoznačné, že dotyčný cizinec nemůže být v souladu s cíli dublinského nařízení zajištěn za účelem předání do tohoto členského státu, protože takové předání by bylo v rozporu s lidsko-právními standardy sdílenými všemi členskými státy Evropské unie. Tyto závěry byly potvrzeny rozsudkem rozšířeného senátu NSS ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017 – 29 (3773/2018 Sb. NSS), který mimo jiné uvedl, že *„V rozhodnutí o zajištění cizince dle § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, za účelem jeho předání do jiného členského státu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 se nemusí správní orgán vyslovit k otázce systémových nedostatků ve státě, kam má být cizinec předán, jsou-li současně splněny tři předpoklady: taková námitka nebyla v řízení před správním orgánem vůbec uplatněna; správní orgán poté, co se touto otázkou zabýval, dospěl k závěru, že k systémovým nedostatkům ve státě předání nedochází; a o neexistenci takových nedostatků nejsou důvodné pochybnosti.“*
13. Z obsahu správního spisu nevyplývá, že by si žalobce již v řízení před žalovanou stěžoval na způsob zacházení v Bulharsku ze strany příslušných orgánů na úseku mezinárodní ochrany a s výjimkou chybějícího tlumočníka nezmínil nic z toho, co by odpovídalo jeho žalobním tvrzením. Rozhodně netvrdil nic v tom směru, že by snad byl v Bulharsku vystaven nelidskému nebo ponižujícímu zacházení. Za tohoto stavu nelze žalované vytýkat, že k problematice bulharského azylového systému neprováděla zevrubnější posouzení a dokazování. Žalovaná se potencionálními překážkami ve vycestování žalobce zabývala, a to sice stručně, podle přesvědčení krajského soudu však s ohledem na obsah spisu v rozsahu dostačujícím a srozumitelném. Podle odůvodnění napadeného rozhodnutí

nebyly shledány systematické nedostatky ve smyslu článku 3 odst. 2 dublinského nařízení. Žalovaná výslovně uvedla, že Bulharsko je bezpečnou zemí, státní moc v Bulharsku dodržuje lidská práva a umožňuje také činnost nezávislým právníkům osobám dohlížejícím na tato práva. Tyto závěry nebyly v žalobě zpochybněny, natož vyvráceny a podle přesvědčení krajského soudu je předestřená úvaha žalované s ohledem na již zmíněnou povahu řízení o zajištění ve vztahu k existenci systémových nedostatků dle článku 3 odst. 2 dublinského nařízení dostačující. Krajský soud k tomu dodává, že evropský azylový systém je vybudován na zásadě vzájemné důvěry a vyvratitelné domněnce, že každý členský stát je bezpečnou zemí (srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 12. 2011, N. S. a další, C-411/10 a C-493/10, Sb. rozh. I-13905, jenž je v zásadě aplikovatelný i za současné právní úpravy). K tomu Nejvyšší správní soud např. v rozhodnutí ze dne 22. 3. 2016, čj. 9 Azs 27/2016-37, uvedl, že „[m]ožnost vyvrácení domněnky nicméně neznamená, že **jakékoli porušení základního práva určitým členským státem se automaticky dotýká povinnosti členských států dodržovat pravidla pro určení příslušnosti k posouzení žádosti a že do tohoto určitého státu nelze žadatele přemístit (body 82 až 85). Je tomu tak pouze tehdy, kdy je třeba vážně se obávat, že dochází k systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení (zvýrazněno krajským soudem)**“. Nic takového v řízení prokázáno nebylo.

14. Krajský soud z výše uvedených důvodů uzavírá, že napadené rozhodnutí v konfrontaci se žalobními body ob stojí, proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
15. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. krajský soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalované podle obsahu spisu nad rámec její běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.
16. Žalobci byl usnesením krajského soudu ze dne 19. 7. 2019 ustanoven k ochraně jeho práv podle § 35 odst. 10 s. ř. s. zástupce z řad advokátů, jehož odměnu a hotové výdaje hradí stát. Krajský soud ve třetím výroku přiznal ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi odměnu za zastupování v tomto řízení ve výši určené podle vyhlášky číslo 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a to za dva úkony právních služeb (1.- první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a 2. doplnění žaloby) po 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodu 5 advokátního tarifu. Dále krajský soud přiznal zástupci žalobce paušální náhradu hotových výdajů za uvedené dva úkony ve výši 600 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 6 800 Kč budou zástupci žalobce vyplaceny z rozpočtových prostředků krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
17. V posledním výroku rozhodl krajský soud o tom, že Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení; za situace, kdy žalobce splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků (což krajský soud zohlednil již při rozhodování o ustanovení zástupce podle § 35 odst. 10 s. ř. s.) a žalovaná byla v řízení úspěšná, nelze totiž ani jednomu z účastníků řízení podle § 148 odst. 1 zákona číslo 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, uložit povinnost k náhradě nákladů řízení vzniklých státu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 3. září 2019

JUDr. Martin Láníček
samosoudce